

Communicatieplan BFS 2013 - 2014

Inleiding

De ambities voor de e-overheid zijn beschreven in verschillende beleidsplannen waaronder de Digitale Agenda.nl van EZ en Digitaal 2017 van BZK. Deze plannen veronderstellen digitale standaardisatie en interoperabiliteit voor een succesvolle uitrol van het beleid. Hoewel standaardisatie voor de overheid geen doel op zich is, is standaardisatie wel de opdracht waarvoor Forum en College Standaardisatie zich geplaatst ziet.

Zoals beschreven in het instellingsbesluit hebben Forum en College Standaardisatie tot taak het bevorderen van veilige en betrouwbare gegevensuitwisseling (interoperabiliteit) en hergebruik van gegevens tussen overheden onderling en tussen overheden en bedrijven en burgers. Door stimulatie van de adoptie van open standaarden kan overheidsbreed interoperabiliteit en hergebruik worden gerealiseerd. Daarvoor onderhouden Forum en College Standaardisatie lijsten met aanbevolen en verplichte open standaarden. Open standaarden die verplicht zijn voor overheden, zijn standaarden waarop het 'pas toe of leg uit'-principe van toepassing is.

Daarnaast hebben Forum en College Standaardisatie tot taak het adviseren over eenduidige toepassing van generieke basisvoorzieningen en elektronische diensten. De adviserende taak beperkt zich tot advisering ten aanzien van de uitvoering van beleid op het gebied van interoperabiliteit en standaardisatie.

Over communicatie staat in het instellingsbesluit dat Forum Standaardisatie bovenstaande adviserende taak behartigt van het bevorderen van adoptie en implementatie van afspraken van het College (rondom de toepassing van open standaarden) middels het geven van voorlichting aan en het organiseren van (netwerk)bijeenkomsten voor de specifieke doelgroepen. Daarnaast zal Forum Standaardisatie adviseren over belemmeringen en oplossingen bij de toepassing van open standaarden. Bij haar advisering hanteert het Forum een open werkwijze, waarbij zo veel mogelijk wordt samengewerkt met en voor relevante doelgroepen.

Communicatiedoelstellingen

Toepassing van open standaarden is de norm en alle (semi-)overheidsorganisaties dienen open standaarden toe te passen volgens het 'pas toe of leg uit'-principe. Dit is vastgelegd in afspraken in bestuursakkoorden (iNUP), beleid (Digitale Agenda.nl), actieplannen en programma's (NOiV). Naleving van deze afspraken (pas toe) wordt jaarlijks gemonitord door Forum Standaardisatie en verantwoording (leg uit) is vastgelegd in de Rijksbegrotingvoorschriften en de Rijksinstructie voor aanbestedingen.

Sinds de instelling van het Forum en College Standaardisatie in 2007 is weliswaar een toename in de toepassing van open standaarden te constateren, maar de toepassing is beperkt. Deze beperkte toepassing van open standaarden is onder andere te wijten aan: De onderwerpen (digitale) standaardisatie / interoperabiliteit staan slechts beperkt in de maatschappelijke belangstelling.

- Onwetendheid bij bestuurders, managers en architecten over het bestaan van afspraken rondom open standaarden;
- Onwetendheid bij bestuurders en managers over het belang (nut/noodzaak) en de baten (kostenbesparing en lastenverlichting) van digitale standaardisatie in het algemeen en de toepassing van open standaarden die hierbij van cruciaal belang zijn in het bijzonder. (what's in it for me?);

- Onbekendheid met de 'pas toe of leg uit'-standaarden en gebrek aan kennis over de toepassing van 'pas toe of leg uit'-standaarden bij architecten en experts, ict-deskundigen, en inkopers;
- In bepaalde gevallen is er sprake van onvermogen om de 'pas toe of leg uit'-standaarden toe te passen wegens organisatorische belemmeringen. De afspraken rondom open standaarden delven vaker het onderspit in de afweging met andere organisatiebelangen.
- In enkele gevallen is sprake van onwil om zich te conformeren aan de afspraken rondom open standaarden.

De centrale vraag in dit communicatieplan is in hoeverre communicatie kan bijdragen aan de doelen/taken van Forum en College Standaardisatie. Communicatie is één van de instrumenten om de toepassing van open standaarden tot norm te maken en de adoptie van open standaarden te stimuleren. Andere instrumenten zijn wet- en regelgeving, eventuele subsidies of andere vormen van aanmoediging (incentive) en faciliteiten die de adoptie en toepassing van open standaarden vergemakkelijken.

Communicatie heeft vooral ten doel het bewustzijn over het belang van interoperabiliteit en het nut van open standaarden te verhogen en bekendheid met de afspraken rondom de open standaarden op deze lijsten te realiseren/verbeteren. Vertaald naar communicatiedoelstellingen (op basis van kennis, houding en gedrag) gebruiken we communicatie om het bewustzijn (kennis) en draagvlak (positieve houding t.o.v standaardisatie) te realiseren en gedrag te stimuleren.

In het BFS-werkplan zijn de doelstellingen voor communicatie in 2014 als volgt beschreven:

1. Uitbreiden van de bekendheid met Forum en College Standaardisatie (als instituut) bij overheidsorganisaties en vergroten van de kennis over wat Forum en College Standaardisatie doen, wat hun doelen zijn.
2. Bekendheid genereren voor het onderwerp standaardisatie (en interoperabiliteit) en de baten ervan in het algemeen en de lijsten met open standaarden van het College in het bijzonder zodat adoptie/gebruik van de open standaarden binnen de overheid toeneemt.

Communicatiestrategie

- Interessant en relevant maken van de boodschap over wat nut/noodzaak en de voordelen van standaardisatie en de toepassing van open standaarden zijn, voor de overheid en voor de maatschappij als geheel. In communicatie is het begrip interoperabiliteit te lastig gebleken, daarom spreken we over standaardisatie.
- Forum Standaardisatie wordt hierbij gepresenteerd als adviseur van de overheid waar het gaat over standaardisatie, open standaarden en de adoptie ervan binnen de overheid.
- Zichtbaar, aanwezig en betrokken zijn bij standaardisatie-trajecten binnen de NL overheid en binnen Europa.
- Intensiveren van de samenwerking met KING, ECP, SURFNET en ICCIO en daarmee standaardisatie en de toepassing van open standaarden bij overheden op de agenda te plaatsen en te houden.
- Doorlopend communiceren via verschillende kanalen (waaronder website, sociale media, evenementen en publicaties) over behaalde successen en mijlpalen van Forum en College Standaardisatie en rondom (de lijsten met) open standaarden.
- Actief uitnodigen van organisaties om standaarden aan te melden voor de 'pas toe of leg uit'-lijst.
- Specifieke doelgroepbenadering per doelgroep die terugkomt in de opbouw en content strategie van de website.

Communicatiedoelgroepen

Grofweg zijn de doelgroepen voor communicatie in te delen in ICT-experts en ICT-professionals (waaronder ook architecten), inkopers (van ICT) bij overheidsorganisaties, softwareleveranciers en bestuurders en managers van overheids- en uitvoeringsorganisaties.

Om deze doelgroepen te bereiken wordt er samengewerkt en samen opgetrokken met verschillende intermediairs en partners die soortgelijke doelen nastreven op het gebied van de e-overheid en waar de toepassing van standaarden onderdeel van is.

Hoewel de boodschap over het belang van interoperabiliteit en hergebruik verder reikt dan het overheidsdomein alleen, ligt de focus voor communicatie voornamelijk bij overheids- en uitvoeringsorganisaties.

Boodschap

De communicatieboodschap is per doelgroep verschillend. Immers:

Voor architecten geldt dat zij vooral behoefte hebben aan achtergrondinformatie over de thema's rondom interoperabiliteit en standaardisatie (waaronder authenticatie en autorisatie, informatiebeveiliging en semantiek) en de plaats daarvan in de ICT-architectuur.

ICT-deskundigen willen vooral een meer inhoudelijke toelichting op de toepassing van de verschillende standaarden (van de 'pas toe of leg uit'-lijst) en hebben behoefte aan technische implementatie-informatie.

Inkopers willen vooral duidelijkheid over wanneer en hoe zij dienen te vragen om welke standaarden van de 'pas toe of leg uit'-lijst bij aanbestedingen (compliance).

Bestuurders en managers hebben juist geen behoefte aan technische informatie. Voor hen moet de boodschap benoemen wat standaardisatie oplevert in termen van kostenbesparing en lastenverlichting, ingaan op het maatschappelijk belang van standaardisatie en de voordelen voor henzelf /de eigen organisatie benoemen. Dat kan per organisatie verschillend zijn. Daarnaast moeten zij weten dat er afspraken zijn over de toepassing van open standaarden.

Er is geen speciale boodschap voor eindgebruikers van standaarden vanuit Forum Standaardisatie.

Intermediairs en samenwerkingspartners

- ICCIO naar andere departementen en architecten.
- KING (naar gemeenten tbv softwarecatalogus, Gemma, besteksteksten).
- VIAG (naar ICT-deskundigen bij gemeenten)
- VNG (naar bestuurders bij gemeenten)
- ECP (naar overheden en bedrijfsleven)
- SURFNET
- Softwareleveranciers (naar overheden en bedrijven)
- Via inkoop (Pianoo, Arbit, besteksteksten)
- Via architectuur (NORA, GEMMA, enz.
- Manifestgroep (naar ZBO's/uitvoeringsorganisaties)
- Via voorzieningen (iNUP, Shared Services en BR's)
- Ambassadeurs zoals Forumleden en adviseurs van BFS
- Via adviseurs zoals Cor Franke, Joop van Lunteren en anderen
- ICTU
- Logius

- IPO
- Waterschappen
- VNO-NCW / MKB-Nederland
- NEN en andere standaardisatie-organisaties

En ook:

- Europese Commissie: ICT MultiStakeholderPlatform (DG Connect/DG Enter), eSense (DG Connect) en ISA (DG Digit)
- Internationaal netwerk met partnerlanden
- Afstemmingsoverleg in Nederland voor internationale inbreng (in oprichting)

Communicatie-instrumenten:

- Website: www.forumstandaardisatie.nl
- Sociale netwerken: zichtbaarheid door aanwezigheid op sociale netwerken waaronder *Twitter* (nieuwsberichten etc.) hosting en/of deelname aan discussies op *LinkedIn*, informatievoorziening en interacties met doelgroepen via *Pleio*.
- Evenementen:
 - Congressen rondom thema ICT en/of elektronische overheid (iBestuur, NUP-congres, KING-congres en leveranciersbijeenkomsten, Overheid & ICT, ICT Delta, ECP Jaarcongres, VIAG Congres, enz.)
 - Congressen rondom bepaalde standaarden (e-Portfolio-congres, SEPA/IBAN, IPv6, enz.)
 - Seminars/Masterclasses/Testevents/Webinars rondom een bepaald onderwerp (cyber security, informatiebeveiliging, identity management, semantiek, etc.)
 - Netwerkbijeenkomsten (zoals voor internationale standaardisatie) en Ronde Tafel bijeenkomsten rondom een bepaald onderwerp (zoals over verplichting van OS).
- Publicaties (waaronder handreikingen, boeken, enz.)
 - Showcases/businesscases (magazine Standaardwerken)
 - Artikelen in media van anderen (VNG magazine, etc)
 - White papers en blogs (ICTU.nl, Novay)
 - Free publicity: via publicatie van nieuwsberichten over behaalde resultaten, nieuwe publicaties en nieuwe standaarden op de ptolu-lijst, die worden opgepikt door de pers. Nieuwsberichten worden overgenomen door online ICT tijdschriften waaronder *Automatiseringsgids* en *Computable*.
 - Bijdragen aan relatiemagazine Koppelvlak van Logius.
- Filmpjes over wat standaardisatie is en welke winst ermee te behalen valt.

Voor een overzicht van de activiteiten verdeeld per doelgroep, zie de activiteitenmatrix bij het communicatieplan BFS.

Planning

De maatschappelijke en politieke noodzaak voor een veilige informatiearchitectuur is belangrijk en actueel daarom ligt de focus van het Forum Standaardisatie in 2014 en verder op de adoptie van o.a. beveiligingsstandaarden en stelselstandaarden. Om deze doelstelling te bereiken gaan we in direct contact met de relevante stakeholders en in onze communicatie-uitingen staan standaarden centraal die bijdragen aan een betere en veiligere informatie-uitwisseling.

In 2014 hebben we de volgende activiteiten gepland:

Q 1 en 2:

- Doorontwikkeling van de website en 'pas toe of leg uit'-lijst
- Integratie met Pleio
- Presentatie tijdens KING jaarcongres, ICT & Overheid en andere e-overheid congressen
- Seminar over toepassing beveiligingsstandaarden

Q4

- Verspreiding adoptie-monitor standaarden
- ECP Jaarcongres 2014
- VIAG Jaarcongres

Waarom een apart communicatieplan

De reden voor het schrijven van deze notitie is de verantwoording naar het Forum Standaardisatie en de opdrachtgever over besteding van een deel van het budget van BFS aan communicatie.